

Det kongelige danske geografiske Selskab.

det første Møde i Vinteren 1899—1900 gav Cand. mag. *Chr. Kruse*, Deltager i den østgrønlandske Expedition, Meddelelse om denne med Forevisning af Lysbilleder.

Paa den i Maj Maaned afholdte Generalforsamling valgtes Dr. phil. *Th. Thoroddsen* til Medlem af Selskabets Raad.

Den østgrønlandske Expedition 1898-99.

Ved Premierløjtnant i Flaaden **G. Amtrup**, Leder af Expeditionen.

Hermed et Kort*).

I.

Paa Grund af den østgrønlandske Strøm, der aarlig fører store Ismasser med sig fra Polarhavet og derved danner en Barriere langs med Kysten, var Grønlands Østkyst lige indtil Begyndelsen af dette Aarhundrede saa godt som fuldstændig ukjendt. Vel findes der i Sagaerne Beretninger, der kunne tyde paa, at enkelte af de gamle Nordboere tilfældig ere komne ind til Kysten, men noget virkeligt Kjendskab til Østkysten faa vi ikke ad denne Vej. De talrige Skibsexpeditioner, der lige fra 1579 (*James Allday*) til 1787 (*Egede og Rothe*) udsendtes, forøgede ikke vort Kjendskab synderligt. Men fra Begyndelsen af dette Aarhundrede ændredes Forholdet. 1822 naar *Scoresby jun.* og 1823 *Clavering* ind til Kysten, henholdsvis paa 70° 31' og 74° 20' N.Br.; 1828—31 foretager *Graah* sin Konebaadsexpedition; 1869—70 udføres den 2den tyske Nordpolsexpedition med Skibene „*Germania*“ og „*Hansa*“, af hvilke „*Germania*“ overvintrer ved *Sahine Island*, medens „*Hansa*“ skrues ned; 1883—85 foretager *G. Holm* sin bekjendte Konebaadsexpedition, som nærmere skal omtales i det følgende; 1883 naar *Nordenskiöld* ind til Kysten paa 65° 36' N.Br.; 1888 lander *Nansen* paa Østkysten for at foretage sin Skifærd over Indlandsisen, og endelig i 1891—92 udføres

den *Ryder'ske* Expedition i Egnen omkring *Scoresby Sund*.

Det glimrende Udfald, *G. Holms* Konebaadsexpedition fik, vil sikkert være Tidsskriftets Læsere bekjendt, men da den nys afsluttede Expedition skylder de af *Holm* indvundne Resultater sin Tilblivelse, skulle enkelte af disse kortelig omtales. Som bekjendt, lykkedes det *Holm* i Løbet af en Sommer at trænge fra *Nanortalik* paa Grønlands Sydspids helt op til *Angmagsalik*, hvor han overvintrede. Den paafølgende Sommer vendte han atter tilbage til *Nanortalik*. I *Angmagsalik* Distriktet traf han en eskimoisk Stamme, der aldrig havde været i Berøring med Europæere, og da han samtidig kunde fastslaa, tildels gennem egne Iagttagelser og tildels gennem de Oplysninger, han erhvervede af Eskimoerne, at om Efteraaret vilde Skibe i det mindste ved *Angmagsalik* kunne komme ind til Kysten uden store Hindringer af *Isen**), bevirkede dette, at en Missions- og Handelsstation oprettedes i *Angmagsalik* i 1894.

Det skal i Sammenhæng hermed nævnes, at *C. F. Wandel* allerede i 1879 fremsatte den Anskuelse**), at, skulde Østkysten fra *Kap Farvel* til *Kap Brewster* naas med Skib, maatte Forsøget gjøres udfor *Angmagsalik*, og det var ogsaa her, at *Nordenskiöld* ca. 1/2 Aar efter, at *Holm* var afrejst til Østgrønland,

*) Kortet er kun en Lommebogskitse, idet ingen af de til Opmaalingen svarende Beregninger endnu ere foretagne.

*) „Meddelelser om Grønland“, Bind IX., Pag. 143.

**) „Meddelelser om Grønland“, Bind VI., Pag. 31.